

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 749

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 4 noiembrie 2009

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 1.157 din 17 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.....	2-3	Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947.....	8-10
Decizia nr. 1.158 din 17 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere	4-5	Decizia nr. 1.223 din 29 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România	10-12
Decizia nr. 1.194 din 24 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	5-8	Decizia nr. 1.241 din 6 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor titlului VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și a prevederilor Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	12-13
Decizia nr. 1.222 din 29 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul		Decizia nr. 1.246 din 6 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și art. 108 ¹ și art. 108 ³ din Codul de procedură civilă.....	14-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.157

din 17 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 1 lit. c) din Legea nr. 189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare”, excepție ridicată din oficiu de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul său nr. 5.363/2/2008. Excepția de neconstituționalitate face obiectul Dosarului nr. 771D/2009 al Curții Constituționale.

La apelul nominal se prezintă partea Gheorghe Ittu, constatându-se lipsa părții Casa de Pensii a Municipiului București, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 773D/2009, nr. 774D/2009, nr. 775D/2009, nr. 776D/2009, nr. 777D/2009 și nr. 778D/2009, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată din oficiu de aceeași instanță în dosarele nr. 3.229/2/2008, nr. 2.930/2/2008, nr. 21.054/3/2008, nr. 1.905/2/2008, nr. 2.153/2/2008 și nr. 2.152/2/2008.

La apelul nominal răspunde, pentru Rodica Fidel, parte în Dosarul nr. 774D/2009, domnul Gelu Grigoraș, în calitate de mandatar. Se constată lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, observând identitatea de obiect a acestor dosare, pune în discuție, din oficiu, conexarea acestora.

Partea prezentă și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 773D/2009, nr. 774D/2009, nr. 775D/2009, nr. 776D/2009, nr. 777D/2009 și nr. 778D/2009 la Dosarul nr. 771D/2009, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul domnului Gheorghe Ittu, care solicită admiterea excepției, astfel cum a fost motivată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. Mandatarul părții Rodica Fidel depune concluzii scrise prin care, de asemenea, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Consideră că textul de lege criticat nu contravine principiului constituțional al egalității, întrucât noțiunea de persoană strămutată se referă inclusiv la persoanele concepute ulterior strămutării, textul de lege criticat nefăcând niciun fel de distincție în acest sens.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile pronunțate în dosarele nr. 5.363/2/2008, nr. 3.229/2/2008, nr. 2.930/2/2008, nr. 21.054/3/2008, nr. 1.905/2/2008, nr. 2.153/2/2008 și nr. 2.152/2/2008 ale **Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 1 lit. c) din Legea nr. 189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare”. Excepțiile au fost ridicate de instanță, din oficiu, în cadrul unor acțiuni în contencios administrativ.**

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate având un conținut identic, Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal susține că textul de lege este neconstituțional în măsura în care prin sintagma „persoană strămutată în altă localitate decât cea de domiciliu” se desemnează doar persoanele concepute înainte de data începerii strămutării, iar nu și cele concepute și născute în perioada strămutării, prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție. Prevederile legale criticate disting în mod nejustificat, fără a exista o bază obiectivă, între persoanele concepute înainte de data strămutării, pe de o parte, și cele concepute și născute în perioada strămutării, pe de altă parte, în condițiile în care consecințele strămutării au fost suportate în egală măsură de ambele categorii de persoane, iar actul normativ acordă măsuri reparatorii în funcție de durata efectivă a strămutării. Prin textul de lege criticat se creează discriminări între persoane care se găsesc în aceeași situație, întrucât, din punct de vedere practic, nu poate exista nicio diferență între „o persoană care a fost concepută imediat anterior mutării sau schimbării forțate de domiciliu și alta care a fost concepută imediat ulterior acestor evenimente, în condițiile în care ambele persoane s-au născut după mutare sau schimbarea forțată a domiciliului”.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 1 lit. c) din Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, notele scrise ale părții reprezentate și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 1 lit. c) din Legea nr. 189/2000. În realitate, prin Legea nr. 189/2000 a fost aprobată, cu modificări și completări, Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare. Potrivit Legii nr. 189/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 8 martie 2000, titlul Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 a fost modificat, având următorul cuprins: „Ordonanță privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice”, iar articolul unic a devenit art. 1, după care au fost introduse art. 2—11.

Ca atare, Curtea urmează să rețină ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, astfel cum acestea au fost modificate prin art. I din Legea nr. 586/2002 pentru modificarea art. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 7 noiembrie 2002.

Textul criticat are următorul cuprins:

— Art. 1 lit. c) — „Beneficiază de prevederile prezentei ordonanțe persoana, cetățean român, care în perioada

regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 a avut de suferit persecuții din motive etnice, după cum urmează: (...)

c) a fost refugiată, expulzată sau strămutată în altă localitate.”

În opinia Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, textul criticat este neconstituțional prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, referitoare la principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că motivarea acesteia rezidă, în esență, în pretinsa discriminare pe care textul de lege criticat o instituie între persoane care se găsesc într-o situație identică, fiind născute după ce părinții lor au fost mutați sau forțați să își schimbe domiciliul, diferențierea fiind generată de momentul conceperii acestor persoane, imediat anterior sau imediat ulterior strămutării.

Curtea constată că prevederile art. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 au o formulare generică, aplicabilitatea concretă la fiecare speță individualizată fiind atributul exclusiv al instanțelor de judecată investite cu soluționarea litigiilor izvorâte din modalitatea de aplicare a acestui text de lege. Judecătorul este liber să aprecieze, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei, dacă persoanele, care contestă deciziile direcțiilor teritoriale de pensii de respingere a cererilor de recunoaștere a calității de persoane strămutate și implicit de obținere a drepturilor cuvenite se află într-adevăr în situația avută în vedere de textul de lege criticat. În cadrul procesului de deliberare, ținând seama de caracterul reparator al Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, judecătorul are deplina libertate de a aprecia în mod just situația de fapt și eventual dacă este cazul, de a corecta interpretarea restrictivă pe care direcțiile teritoriale de pensii o acordă, în practică, prevederilor de lege ce formează obiectul excepției de neconstituționalitate. Întrucât critica formulată se axează pe o chestiune legată de aplicarea legii, instanța de contencios constituțional nu are competența de a se pronunța sub acest aspect, căci altfel ar încălca atât principiul separației puterilor în stat, cât și principiul independenței judecătorilor. Așa fiind, Curtea urmează să respingă ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, ridicată din oficiu de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în dosarele sale nr. 5.363/2/2008, nr. 3.229/2/2008, nr. 2.930/2/2008, nr. 21.054/3/2008, nr. 1.905/2/2008, nr. 2.153/2/2008 și nr. 2.152/2/2008.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.158

din 17 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere

Ioan Vida — președinte
 Nicolae Cochinescu — judecător
 Aspazia Cojocar — judecător
 Acsinte Gaspar — judecător
 Petre Lăzăroi — judecător
 Puskás Valentin Zoltán — judecător
 Tudorel Toader — judecător
 Augustin Zegrean — judecător
 Simona Ricu — procuror
 Marieta Safta — magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 265/2007” pentru modificarea și completarea Legii nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, excepție ridicată de Asociația „Uniunea Națională a Conducătorilor Auto Liber Profesioniști” în Dosarul nr. 27.203/3/CA/2008 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspunde pentru autorul excepției apărătorul ales, cu delegație la dosar.

Lipsește cealaltă parte, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Având cuvântul, partea prezentă, prin avocat, solicită admiterea excepției, prezentând pe larg considerentele expuse în fața instanței de judecată. În susținerea excepției depune la dosar concluzii scrise, intitulate „răspuns la punctul de vedere al Avocatului Poporului”, în care mai invocă încălcarea, prin textul de lege criticat, a dispozițiilor art. 53 din Legea fundamentală, precum și a „art. 49—55 din Tratatul CE”.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, întrucât textul de lege criticat nu încalcă dispozițiile constituționale invocate. Arată că activitatea de dispeccerat este aducătoare de profit, astfel încât ar fi nelegală desfășurarea acesteia de către asociații, care sunt persoane juridice nonprofit.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 7 noiembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 27.203/3/CA/2008, **Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 265/2007” pentru modificarea și completarea Legii nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere**, excepție ridicată de Asociația „Uniunea Națională a Conducătorilor Auto Liber Profesioniști” într-o cauză având ca obiect obligarea pârâtei Primăria Municipiului București la preschimbarea licenței de dispeccerat taxi cu documentul similar de tip nou.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 9, întrucât acestea exclud din sfera persoanelor juridice asociațiile și fundațiile. Astfel, din enumerarea documentelor necesare pentru obținerea autorizației de dispeccerat taxi rezultă în mod clar că numai societățile comerciale pot obține această autorizație, întrucât se prevede că este necesară o copie de pe certificatul de

înmatriculare emis de registrul comerțului. Or, numai societățile comerciale pot obține asemenea certificate de înmatriculare. Pentru aceleași motive se încalcă și dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, potrivit căroră asociațiile și fundațiile sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial, care pot desfășura orice alte activități prevăzute în statut. Se mai arată și faptul că obligarea prestării activității de dispeccerat taxi numai pe baze contractuale contravine dispozițiilor statutare și, prin urmare, art. 9 din Constituție.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată în măsura în care, prin art. 15 alin. (2) din Legea nr. 38/2003, astfel cum a fost modificat, legiuitorul a înțeles să excludă de la desfășurarea activității de dispeccerat taxi asociațiile și fundațiile, având în vedere că prin art. 9 din Constituție se recunoaște dreptul asociațiilor profesionale de a se constitui și de a desfășura activitate potrivit statutelor lor.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), al art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl constituie „art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 265/2007” pentru modificarea și completarea Legii nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere. Din examinarea excepției se constată însă că obiectul acesteia îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 28 ianuarie 2003, modificate prin art. I pct. 18 din Legea nr. 265/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 3 august 2007, astfel încât cu privire la acestea Curtea se va pronunța în prezenta cauză.

Prevederile legale criticate au următorul cuprins: „(2) *Autorizația de dispeccerat taxi se poate obține pe baza depunerii următoarei documentații:*

a) *copie de pe certificatul de înmatriculare emis de registrul comerțului;*

b) *declarație pe propria răspundere a persoanei desemnate să administreze, conform căreia dispecceratul deține baza*

tehnică necesară, stația de emisie-recepție, frecvența radio protejată, personalul autorizat și spațiile necesare;

c) copie de pe certificatul de operator radiotelefonist al angajaților dispeceratului taxi, eliberat de autoritatea în domeniul comunicațiilor;

d) copie de pe licența de utilizare a frecvențelor radioelectrice, eliberată de autoritatea în domeniu. [...]

(4) Activitatea de dispecerat se desfășoară pe baze contractuale numai pentru transportatorii autorizați care desfășoară servicii de transport în regim de taxi, în aceeași localitate de autorizare.”

Se susține că aceste dispoziții legale încalcă prevederile art. 9 din Constituție, potrivit cărora „Sindicatul, patronatele și asociațiile profesionale se constituie și își desfășoară activitatea potrivit statutelor lor, în condițiile legii. Ele contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor lor”.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată următoarele:

Dispozițiile legale criticate, care stabilesc documentația pe baza căreia se poate obține autorizația de dispecerat taxi, precum și obligația desfășurării activității de dispecerat pe baze contractuale, reprezintă opțiunea legiuitorului cu privire la cadrul legal de realizare a acestei activități. Nu se interzice astfel constituirea asociațiilor profesionale și nici desfășurarea activității, care trebuie să se realizeze, potrivit art. 9 din Constituție, „în condițiile legii”.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și (4) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, excepție ridicată de Asociația „Uniunea Națională a Conducătorilor Auto Liber Profesioniști” în Dosarul nr. 27.203/3/CA/2008 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.194

din 24 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a) și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Nicolae Popescu în Dosarul nr. 23.576/3/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care face obiectul Dosarului nr. 850D/2009 al Curții Constituționale.

La apelul nominal răspunde domnul Mihai Alexandru Ionescu, consilierul juridic al părții Consiliul Național pentru

Studierea Arhivelor Securității, lipsind autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 997D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, ridicată de Constantin Ion în Dosarul nr. 39.217/3/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. De asemenea, Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.003D/2009 și nr. 1.007D/2009, având ca obiect excepțiile de neconstituționalitate ale prevederilor art. 2 lit. a) și art. 8 lit. a) din aceeași ordonanță, excepții ridicate de Neculai Vârlan și Ilie Lupu în dosarele nr. 26.609/3/2008 și, respectiv, nr. 19.359/3/2008 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa autorilor excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. În toate aceste dosare răspunde, pentru partea Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, domnul Mihai Alexandru Ionescu, consilier juridic, cu delegații depuse la dosarele cauzelor.

Curtea, observând identitatea parțială de obiect a acestor dosare, din oficiu, pune în discuție conexarea acestora.

Consilierul juridic al Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 997D/2009, nr. 1.003D/2009 și nr. 1.007D/2009 la Dosarul nr. 850D/2009, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, care solicită respingerea ca neîntemeiată a excepțiilor de neconstituționalitate, având în vedere practica de până acum a instanței de contencios constituțional.

Procurorul pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 5 februarie 2009, 17 februarie 2009 și 6 martie 2009, pronunțate în dosarele nr. 26.609/3/2008, nr. 23.576/3/2008, nr. 39.217/3/2008 și nr. 19.359/3/2008, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a) și art. 8 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, a prevederilor art. 2 lit. a) și art. 11 alin. (1) din aceeași ordonanță de urgență, precum și a prevederilor art. 2 lit. a), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din același act normativ.**

Excepțiile au fost ridicate de Neculai Vârlan, Nicolae Popescu, Constantin Ion și, respectiv, de Ilie Lupu în cauze având ca obiect acțiuni în constatare.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile art. 2 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 instituie o „prezumție de vinovăție colectivă” în ceea ce privește toate persoanele enumerate în textul de lege amintit. Acestea „sunt supuse unor abuzuri și discriminări prin acțiunile vizând tragerea lor la răspundere pentru activități informativ-operative (cu caracter pur profesional) desfășurate în baza reglementărilor legale și obligatorii din perioada comunistă”. Se mai susține că dispozițiile art. 2 lit. a) din ordonanță încalcă principiul constituțional al separației puterilor în stat, întrucât puterea executivă reprezentată de Guvern, stabilind că lucrător al Securității este „persoana care a suprimat sau a îngădit drepturile omului”, a dat un verdict, care este de competența puterii judecătorești. În ceea ce privește dispozițiile art. 11 alin. (1) din ordonanță, se

susține că sunt contrare prevederilor art. 126 alin. (5) teza întâi din Legea fundamentală, care interzic înființarea de instanțe extraordinare, întrucât procedura instituită de acest articol este o procedură specială, derogatorie de la dreptul comun, aplicată de o instanță specială. Se mai arată că aceste prevederi legale sunt neconstituționale, întrucât instituie „competența Secției de contencios administrativ a Tribunalului București de soluționare în primă instanță a acțiunii în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia”, ceea ce constituie o îngădire a dreptului de apărare la o instanță de judecată apropiată de domiciliul pârâtului și o discriminare în raport cu celelalte persoane care „pot contesta o adeverință emisă de C.N.S.A.S. la alte instanțe de contencios administrativ competente teritorial”. În fine, se susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 retroactivează, întrucât instituie o nouă formă de răspundere, și anume o răspundere politică, pentru fapte și activități care, la momentul săvârșirii lor, nu constituiau încălcări ale legii regimului socialist, dar care, la un moment ulterior, sunt considerate reprobabile din punctul de vedere al regimului politic actual.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal consideră că excepțiile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului opinează că prevederile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 2 lit. a), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 noiembrie 2008. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 2 lit. a): „În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) *lucrător al Securității* — orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Militei cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945—1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.”;

— Art. 6: „(1) *Direcția de specialitate din cadrul Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, ca urmare a sesizării din oficiu a Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității sau la solicitarea persoanei îndreptățite, desfășoară activități specifice administrative de verificare a documentelor și informațiilor deținute în legătură cu o anumită persoană în arhiva Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, precum și la instituții care mai dețin documente create de Securitate.*

(2) *Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor, la cererea Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, pune la dispoziția acestuia toate informațiile necesare în termen de 30 de zile de la primirea solicitării.”;*

— Art. 7: „(1) În baza verificărilor prevăzute la art. 6 alin. (1), direcția de specialitate întocmește o notă de constatare cu privire la existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia pentru persoana care a făcut obiectul verificării.

(2) Nota de constatare se înaintează Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, însoțită de întreaga documentație care a stat la baza întocmirii ei, precum și de avizul Direcției juridice din cadrul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

(3) Nota de constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia cuprinde: numele, prenumele, numele conspirativ, acolo unde există, ale persoanei verificate, perioada activității în cadrul Securității sau a colaborării cu aceasta, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, precum și lista documentelor pe baza cărora a fost emisă.”;

— Art. 8: „Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ia în discuție nota de constatare și, după caz:

a) aprobă nota de constatare și dispune Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia;

b) infirmă nota de constatare și dispune Direcției juridice eliberarea unei adeverințe din care să rezulte că persoana verificată nu a avut calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.”;

— Art. 10: „(1) Notele de constatare și adeverințele emise de Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității se comunică persoanelor verificate, precum și persoanelor care au solicitat verificarea, în cazul verificării la cerere, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(2) Adeverințele prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 se publică de îndată pe pagina proprie de internet a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și pot fi contestate la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București de către orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la publicarea lor.”;

— Art. 11: „(1) Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, fiind scutită de taxă de timbru.

(2) Hotărârea Curții de Apel București poate fi atacată cu recurs, în condițiile legii.

(3) La dosarul cauzei se depun copii certificate de pe documentele aflate în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, documentele originale putând fi consultate la arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.”

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin următoarelor dispoziții din Legea fundamentală: art. 1 alin. (4) care statuează principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 15 alin. (2) care consacră principiul neretroactivității legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, art. 21 care statuează dreptul de acces liber la justiție, art. 23 alin. (11) care instituie prezumția de nevinovăție, art. 24 care garantează dreptul la apărare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 referitor la înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (5) teza întâi care interzice înființarea de instanțe extraordinare. De asemenea, se invocă și prevederile din Declarația Universală a Drepturilor Omului cuprinse la art. 1, care proclamă că toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi, că acestea sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și că trebuie să se comporte unele față de celelalte în spiritul fraternității, și la art. 10, potrivit căruia orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie audiată în mod public de un tribunal independent și imparțial. În plus, se face referire și la dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, urmând să o respingă ca atare, pentru motivele ce se vor arăta în continuare:

În ceea ce privește pretinsa nerespectare a prezumției de nevinovăție, în conformitate cu cele statuate prin Decizia nr. 267 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 7 aprilie 2009, Curtea observă că această instituție, consacrată de prevederile art. 23 alin. (11) din Legea fundamentală, nu este aplicabilă procesului declanșat în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008. Cu toate acestea, deși prezumția nu cunoaște o reglementare expresă în materie civilă, dispozițiile art. 1169 din Codul civil, care pot fi invocate în soluționarea acțiunilor în constatare, prevăd că „cel ce face o propunere înaintea judecătii trebuie să o dovedească”. Astfel, legea asigură echilibrul procesual al părților în litigiu și dă expresie unui principiu fundamental al dreptului procesual — principiul aflării adevărului, statuat de art. 129 alin. 5 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia: „Judecătorii au îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. Ei vor putea ordona administrarea probelor pe care le consideră necesare, chiar dacă părțile se împotrivesc.”

În motivarea excepției se mai susține că este nesocotit principiul separației puterilor în stat, întrucât dispozițiile art. 2 lit. a) din ordonanță „dau un verdict” cu privire la calitatea de lucrător al Securității a persoanelor ce intră sub incidența sa. Curtea nu poate reține această critică, ci observă că textul de lege menționat oferă o definiție legală a noțiunii de lucrător al Securității, necesară pentru înlăturarea oricărui echivoc în ceea ce privește atribuirea acestei calități unei persoane. O astfel de definiție nu poate avea valoarea unei imixțiuni a puterii executive — care, în virtutea prerogativelor sale de legislator delegat, a emis Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 — în atribuțiile puterii judecătorești.

De altfel, prin Decizia nr. 815 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 394 din 11 iunie 2009, Curtea a observat că prin această ordonanță de urgență s-a realizat o reconfigurare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ca autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții jurisdicționale, ale cărei acte privind accesul la dosar și deconspirarea Securității sunt supuse controlului instanțelor de judecată. În condițiile în care acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității este introdusă la o instanță de judecată, a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu sunt de natură să confere Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității rolul de instanță extraordinară, astfel că nu se poate susține nici încălcarea dispozițiilor art. 126 alin. (5) din Constituție.

Cu privire la o critică similară, precum și în examinarea criticii referitoare la competența exclusivă a unei singure instanțe de soluționare a cauzelor având ca obiect constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității, și anume Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, Curtea Constituțională a observat, prin Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 24 iunie 2009, că, potrivit art. 126 alin. (1) și (2) din Constituție, justiția se realizează prin instanțele judecătorești, a căror competență este stabilită numai prin lege. Or, dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 satisfac pe deplin exigențele constituționale invocate, inclusiv cele prevăzute de art. 126 alin. (5) referitoare la interdicția înființării de instanțe extraordinare.

Totodată, Curtea constată că nu este întemeiată nici critica referitoare la pretinsa nerespectare a principiului egalității în drepturi, deoarece art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu instituie niciun privilegiu sau nicio discriminare pe criterii arbitrare, fiind aplicabil tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei.

În continuare, Curtea reține că prevederile art. 2 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, stabilind elementele care trebuie întrunite pentru ca o persoană să fie calificată lucrător al Securității, nu încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii civile, de vreme ce efectele atribuirii unei astfel de calități se produc numai pentru viitor, din momentul intrării în vigoare a reglementării legale. Totodată, Curtea observă că, astfel cum a statuat prin Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008

urmărește deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, ridicată de Neculai Vârlan, Nicolae Popescu, Constantin Ion, și, respectiv, de Ilie Lupu în dosarele nr. 26.609/3/2008, nr. 23.576/3/2008, nr. 39.217/3/2008, și nr. 19.359/3/2008 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.222

din 29 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, excepție ridicată de Maria Garabet, Elena Ioan, Laurențiu Mănăstireanu și Octavian Mănăstireanu în Dosarul nr. 43.850/3/CA/2008 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent învederează asupra faptului că partea Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a comunicat Curții Constituționale un înscris prin care solicită și argumentează respingerea excepției de neconstituționalitate, precum și judecarea în lipsă a cauzei.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că autorul excepției critică, în realitate, modalitatea în care Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a interpretat, în decizia sa, textul de lege examinat, fără ca acesta să conțină însă elemente de neconstituționalitate. În plus, potrivit jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, de exemplu Decizia nr. 43/2003, legiuitorul este cel care, în funcție de politica economico-socială a statului și resursele sale financiare, stabilește existența, întinderea și cuantumul măsurilor reparatorii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:
Prin **Încheierea din 10 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 43.850/3/CA/2008, Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003, în raport de dispozițiile art. 16 alin. (1) și art. 53 din Constituția României”.**

Excepția a fost ridicată de Maria Garabet, Elena Ioan, Laurențiu Mănăstireanu și Octavian Mănăstireanu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în anulare a unui act administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea

nr. 290/2003 contravin principiului egalității cetățenilor în drepturi, „în măsura în care sunt interpretate în sensul restrângerii dreptului efectiv și concret al persoanei îndreptățite la compensații în baza Legii nr. 290/2003, dacă aceasta a beneficiat sau urmează să beneficieze de reconstituiri ale dreptului de proprietate în baza legilor funciare pentru suprafețe de teren distincte de cele ce fac obiectul acestei legi.” În situații analoge — beneficiari ai Legii nr. 290/2003 — apare o discriminare pe criterii patrimoniale în cadrul aceleiași categorii de subiecte de drept, fără o justificare obiectivă și rezonabilă. Tratamentul legal „poate fi considerat just în ipoteza în care reconstituirea dreptului de proprietate în baza legilor de fond funciar s-a făcut pentru terenuri a căror proprietate a fost dobândită inițial de titular sau autorii acestuia ca o compensație pentru terenurile sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord sau Ținutul Herța” (proprietate pierdută în procesul de cooperativizare), deoarece, în această situație, s-ar putea obține reparații de două ori pentru același bun (o dată în baza Legii fondului funciar nr. 18/1991 și o dată în baza Legii nr. 290/2003). Însă, „în toate celelalte situații, când titularii sau autorii acestuia au obținut reconstituirea dreptului de proprietate în baza legilor de fond funciar pentru terenuri care nu au avut nicio legătură, din perspectiva dobândirii inițiale, cu proprietățile pierdute în teritoriile de dincolo de Prut, această interpretare creează premisele unui tratament discriminatoriu, nejustificat printr-un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru realizarea lui.” Cu alte cuvinte, o persoană care are dreptul la reparații atât în baza Legii nr. 290/2003, cât și a Legii fondului funciar va obține în final reconstituirea sau compensația pentru o suprafață mai mică de teren decât persoana care reclamă aplicarea dispozițiilor reparatorii în baza unei singure legi.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal apreciază că prevederile criticate „sunt constituționale doar în măsura în care nu restrâng exercițiul drepturilor legale ale cetățenilor de a beneficia de despăgubirile ce li se cuvin”. Urmează ca interpretarea potrivit căreia textul legal constituie o îngădire adusă dreptului legal la despăgubire — în mod integral și reparabil — să fie analizată de Curtea Constituțională, „în considerarea rolului stabilit de lege”.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, sunt amintite considerentele reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa cu referire la prevederile Legii nr. 18/1991 și ale Legii nr. 1/2000, care sunt valabile și în prezenta speță (deciziile nr. 43/2003 și nr. 986/2008), arătând că soluția legislativă consacrată de dispozițiile legale criticate din Legea nr. 290/2003 țin de competența legiuitorului, nefiind o problemă de constituționalitate. De asemenea, nu se pune problema încălcării principiului egalității în fața legii, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, republicată, întrucât textul se aplică deopotrivă tuturor persoanelor vizate de textul legal.

Avocatul Poporului, în punctul său de vedere, consideră că dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale. Acestea nu contravin principiului egalității în drepturi atât timp cât se aplică uniform pentru toți cei cărora li se adresează, fără privilegii și fără discriminări, și nici nu restrâng exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale. „În plus, este atributul exclusiv al legiuitorului de a decide asupra modului de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută.”

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 14 iulie 2003, având următoarea redactare: „(3) În cazul în care beneficiarii prezentei legi au primit sau urmează să primească în proprietate suprafețe de teren reconstituite potrivit Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, aceștia au dreptul la atribuire în natură, despăgubiri sau compensații în baza prezentei legi numai pentru diferența până la limita suprafețelor prevăzute la alin. (2).”

Potrivit art. 2 alin. (2), la care textul criticat face trimitere, totalul suprafeței de teren pentru care se acordă despăgubirile sau compensațiile nu poate să depășească suprafața de 50 ha teren agricol și 10 ha teren forestier de proprietar deposedat.

Autorii excepției de neconstituționalitate invocă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*.

Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceeași critică privind limitarea suprafețelor de teren asupra cărora se poate reconstitui, ca urmare a despăgubirilor sau compensațiilor, dreptul de proprietate, sesizată de autorul prezentei excepții, a mai fost analizată prin Decizia nr. 43 din 14 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 11 aprilie 2003. Cu acel prilej, Curtea a reținut, de principiu, că „limitarea suprafeței restituite pe fiecare titular deposedat, la 50 ha pentru terenurile agricole și 10 ha pentru terenurile forestiere (...) se referă la o soluție legislativă care corespunde unei opțiuni politice ce ține de competența legiuitorului, nefiind o problemă de contencios constituțional”, deoarece „este dreptul suveran al legiuitorului de a aprecia întinderea și amploarea măsurilor pe care le stabilește prin lege, iar sub aspectele practice pe care le-ar presupune o apreciere asupra oportunității vreunei măsuri reparatorii, Curtea nu numai că nu s-ar putea pronunța, dar, în principiu, n-ar putea, desigur, să completeze sau să schimbe măsuri legislative existente, devenind astfel «legislator pozitiv»”.

Având în vedere aceste considerente de principiu, Curtea constată că dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, nu sunt contrare principiului egalității cetățenilor în drepturi, statuat de art. 16 alin. (1) din Constituție. Aceleași dispoziții se aplică în aceeași măsură tuturor persoanelor prevăzute în ipoteza acestor norme, fără privilegii și fără discriminări, și nici nu aduc vreo restrângere vreunui drept fundamental, astfel încât să încalce dispozițiile art. 53 din Constituție.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, excepție ridicată de Maria Garabet, Elena Ioan, Laurențiu Mănăstireanu și Octavian Mănăstireanu în Dosarul nr. 43.850/3/CA/2008 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.223

din 29 septembrie 2009

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. (5)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, excepție ridicată de Gurpreet Singh în Dosarul nr. 2.414/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Se prezintă interpretul desemnat de limba engleză, doamna Elena Andrei.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.812D/2009 și nr. 1.813D/2009, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Rehmani Rehman Khaleel în Dosarul nr. 3.579/2/2009, respectiv de Khazar Imran Ahmed în Dosarul nr. 3.580/2/2009, ambele ale aceleiași instanțe de judecată.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Se prezintă același interpret de limba engleză, doamna Elena Andrei.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.989D/2009, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Hussein Abdel Wahab El Sayed Salama în Dosarul nr. 2.759/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Se prezintă interpretul desemnat de limba arabă, domnul Dalati Bassam.

Curtea, din oficiu, văzând identitatea de obiect a acestor cauze, pune în discuție problema conexării lor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu propunerea de conexare a acestor cauze.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 1.989D/2009, nr. 1.813D/2009 și nr. 1.812D/2009 la Dosarul nr. 1.386D/2009, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, indicând, în acest sens, deciziile nr. 714/2009 și nr. 519/2009 ale Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 24 martie 2009, 23 aprilie 2009 și 31 martie 2009, pronunțate în dosarele nr. 2.414/2/2009, nr. 3.579/2/2009 și nr. 3.580/2/2009, respectiv Dosarul nr. 2.759/2/2009, Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România.

Excepțiile au fost ridicate de Gurpreet Singh, Rehmani Rehman Khaleel, Khazar Imran Ahmed și de Hussein Abdel Wahab El Sayed Salama în cauze de contencios administrativ privind prelungirea măsurii de luare în custodie publică.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale în măsura în care nu reglementează o

procedură clară de prelungire a perioadei de luare în custodie publică, prin limitarea duratei procedurii, precum și datorită faptului că soluția prelungirii custodiei publice este impusă instanței de judecată prin lege. Se arată că procedura prevăzută de art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 exceptează Oficiul Român pentru Imigrări de la plata taxei de timbru pentru acțiunea introdusă împotriva străinului, cu încălcarea principiului egalității părților în procesul civil, iar garanțiile procesuale specifice procesului echitabil și adaptate, în cazul de față, la calitatea de cetățeni străini a părților nu sunt respectate, deoarece „nu li se acordă un translator în limba maternă, nu li se admit probe în apărare, de cele mai multe ori nu li se admite nici cererea de angajare a unui apărător”, instanța hotărând doar în raport cu motivele arătate de reclamantă. Se mai susține că măsura luării în custodie publică pentru o perioadă de 5 luni este excesivă, deoarece chiar și în procesele penale măsura arestării se ia din 30 în 30 de zile. Or, pe perioada cât străinul se află în centrul de cazare, instanța de judecată nu poate controla modalitatea în care Oficiul Român pentru Imigrări ia măsurile necesare pentru returnarea acestuia — hotărârea de prelungire a duratei de luare în custodie publică este irevocabilă —, străinilor nu li se aduce la cunoștință, în limba pe care o înțeleg, motivele principale care au condus la luarea acestor măsuri și nici drepturile și obligațiile pe care le au în timpul șederii, sunt lipsiți de asistență juridică și nici nu au posibilitatea de a face propriile demersuri pentru a părăsi țara.

În sfârșit, se mai susține că textul legal criticat este lipsit de claritate și precizie, astfel că nu îndeplinește criteriile de calitate specifice normei juridice, indicate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Cauza *Reckvenyi împotriva Ungariei*, 1999), și nici nu respectă garanțiile impuse de art. 5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Cauza *Wassink împotriva Olandei*, 1990, Cauza *Benham împotriva Marii Britanii*, 1996, Cauza *Quinn împotriva Franței*, 1995, Cauza *Chahal împotriva Marii Britanii*, 1996).

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul, exprimându-și punctul de vedere în Dosarul nr. 1.386D/2009, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Dispozițiile art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 nu aduc atingere liberului acces la justiție, dreptului la apărare sau independenței judecătorilor, deoarece măsura prelungirii duratei de luare în custodie publică este dispusă de instanță, în cadrul unui proces în care părțile beneficiază de toate garanțiile specifice unui proces echitabil. Cât privește invocarea art. 1 alin. (4) din Constituție, Guvernul apreciază că aceste norme, referitoare la principiul separației puterilor în stat, nu au incidență asupra textului de lege criticat. În legătură cu dreptul la libertate și la siguranță, invocat din prisma art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că măsura prevăzută de dispozițiile atacate nu reprezintă o măsură privativă de libertate, ci una administrativă, de restrângere temporară a dreptului de circulație a persoanelor aflate în ipoteza normelor criticate, și care se justifică din perspectiva condițiilor cuprinse la art. 53 din Constituție pentru restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. În fine, textul de lege criticat conține norme suficient de clare și precise încât destinatarul acestora să își poată adapta

comportamentul condițiilor cerute de lege și să înțeleagă consecințele nerespectării ei. De altfel, Curtea Constituțională a pronunțat, în aceeași materie, numeroase decizii prin care a constatat constituționalitatea textului criticat în raport cu normele fundamentale invocate și în speța de față.

Avocatul Poporului, în punctul său de vedere, consideră că dispozițiile art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 sunt constituționale. Acestea nu conțin norme contrare principiului egalității cetățenilor în fața legii și nici dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 5 iunie 2008, având următorul conținut:

Art. 97. — Luarea în custodie publică a străinilor: „(5) *Prelungirea duratei de luare în custodie publică a străinilor prevăzuți la alin. (2) care nu au putut fi îndepărtați de pe teritoriul României în termen de 30 de zile se dispune de către curtea de apel în a cărei rază de competență teritorială se află locul de cazare, la solicitarea motivată a Oficiului Român pentru Imigrări. Instanța trebuie să se pronunțe înainte de expirarea termenului luării în custodie publică dispuse anterior, iar hotărârea instanței este irevocabilă.*”

Autorul excepției invocă încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) privind principiul separației puterilor, ale art. 21 care garantează accesul liber la justiție, ale art. 23 alin. (1) potrivit cărora libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile, ale art. 24 consacrat dreptului la apărare, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 124 alin. (3) din Constituție, referitoare la independența judecătorilor. De asemenea, prin prisma art. 20 alin. (1) din Constituție, sunt invocate dispozițiile art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la libertate și la siguranță.

Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că dispozițiile art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România au mai fost examinate în cadrul controlului de constituționalitate. Un exemplu în acest sens sunt Decizia nr. 158 din 10 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 9 martie 2009, sau Decizia nr. 519 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 25 mai 2009, prin care Curtea Constituțională a reținut, pentru argumentele acolo expuse, că textul de lege criticat nu contravine normelor constituționale și convenționale invocate și în prezenta cauză. Prin urmare, pentru identitate de rațiune, aceeași soluție de respingere a excepției de neconstituționalitate se impune și în acest dosar.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, excepție ridicată de Gurpreet Singh, Rehmani Rehman Khaleel, Khazar Imran Ahmed și de Hussein Abdel Wahab El Sayed Salama în dosarele nr. 2.414/2/2009, nr. 3.579/2/2009, nr. 3.580/2/2009 și, respectiv, Dosarul nr. 2.759/2/2009 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.241

din 6 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor titlului VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și a prevederilor Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor titlului VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și a prevederilor Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Emilia Băleanu și Thony Hedwig în Dosarul nr. 9.608/30/2008 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 9.608/30/2008, **Tribunalul Timiș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor titlului VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și a prevederilor Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.** Excepția a fost

ridicată de Emilia Băleanu și Thony Hedwig într-o cauză civilă având ca obiect o acțiune în revendicare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii susțin, în esență, că cele două acte normative, „în măsura în care se aplică imobilelor preluate fără titlu valabil, nu corespund obligației de restituire, respectiv de despăgubire, asumată de România prin ratificarea art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin aceasta fiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 11 alin. (1)”. În continuare, făcând referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, arată că aceasta a constatat, în mod repetat, inefectivitatea sistemului de despăgubire introdus prin Legea nr. 247/2005 și a condamnat România pentru refuzul de a plăti daune care să reflecte valoarea comercială a imobilelor preluate fără titlu valabil.

Tribunalul Timiș — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că art. 11 alin. (1) din Constituție prevede obligația statului de a îndeplini întocmai și cu bună-credință obligațiile ce îi revin din tratatele la care este parte. Adoptarea de acte normative contrare dispozițiilor din tratatele la care este parte România nu reprezintă o problemă de constituționalitate, întrucât, potrivit art. 11 alin. (2) din Legea fundamentală, tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern, iar instanțele de judecată au obligația de a aplica dispozițiile favorabile din tratatele internaționale, fără să fie însă nevoie de modificarea legii interne sau declararea neconstituționalității acesteia. În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care impune instanțelor române să aplice nu doar dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dar mai ales principiile enunțate în vasta sa jurisprudență. Arată că autorii excepției pot invoca și obține valorificarea pretențiilor lor prin prisma dispozițiilor internaționale favorabile, dacă situația de fapt relevă existența unor premise susceptibile de a conduce la aplicarea jurisprudenței și textelor invocate, și fără a se pronunța neconstituționalitatea legilor speciale reparatorii. Precizează că, dacă s-ar admite excepția de neconstituționalitate invocată, s-ar produce un dezechilibru grav în raporturile juridice născute în

temeiul actelor normative contestate, cu consecința încălcării principiului securității raporturilor juridice civile, consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că exercitarea prerogativelor dreptului de proprietate nu trebuie absolutizată, iar legiuitorul este îndreptățit să stabilească conținutul și limitele acestuia, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, constituind astfel limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile titlului VII — *Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv* — al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 209/2005 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul proprietății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.194 din 30 decembrie 2005, și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007 pentru accelerarea procedurii de acordare a despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 29 iunie 2007, precum și a prevederilor Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, în urma adoptării Legii nr. 247/2005, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, modificată prin Legea nr. 1/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 3 februarie 2009.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor titlului VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și a prevederilor Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Emilia Băleanu și Thony Hedwig în Dosarul nr. 9.608/30/2008 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Textele de lege criticate sunt raportate la dispozițiile constituționale ale art. 11 alin. (1) privind obligația statului de a îndeplini cu bună-credință obligațiile ce îi revin din tratatele la care este parte. Totodată, autorii excepției consideră că textul de lege criticat contravine și dispozițiilor art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Titlul VII — *Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv* — al Legii nr. 247/2005 conține prevederi privind organizarea Fondului „Proprietatea” și procedura de acordare a despăgubirilor aferente imobilelor care nu pot fi restituite în natură, rezultate din aplicarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989. Astfel, se reglementează următoarele aspecte: procedurile administrative pentru acordarea despăgubirilor, valorificarea titlurilor de despăgubire, stabilirea algoritmului de atribuire a acțiunilor emise de Fondul „Proprietatea”, căi de atac împotriva deciziilor Comisiei centrale pentru stabilirea despăgubirilor.

Curtea a reținut, prin Decizia nr. 5 din 8 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 31 martie 2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor titlului VII din Legea nr. 247/2005, că este opțiunea exclusivă a legiuitorului de a decide asupra modului de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută, prevederile de lege criticate fiind în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (2) teza a doua, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege.

Pentru aceleași considerente, Curtea nu poate reține nici neconstituționalitatea Legii nr. 10/2001, a cărei adoptare a avut drept scop repararea injustițiilor din perioada comunistă, punerea în aplicare a acesteia urmărind cu precădere prevalența restituirii în natură a imobilelor pentru care s-au depus notificări și asigurarea respectării stabilității raporturilor de proprietate.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut în jurisprudența sa (*Dumitru Popescu contra României* din 26 aprilie 2007, *Vermeire contra Belgiei* din 29 noiembrie 1991) faptul că prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale fac parte integrantă din ordinea juridică internă a statelor semnatare, acest aspect implicând obligația pentru judecătorul național de a asigura efectul deplin al normelor acesteia, asigurându-le preeminența față de orice altă prevedere contrară din legislația națională. Curtea Europeană a constatat că statutul conferit Convenției în dreptul intern permite instanțelor naționale să înlăture, din oficiu sau la cererea părților, prevederile dreptului intern pe care le consideră incompatibile cu Convenția și protocoalele sale adiționale.

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.246

din 6 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Cristian Niculescu Mizil în Dosarul nr. 466/3/2003 al Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală.

La apelul nominal răspunde personal autorul excepției, fiind asistat de avocatul Camelia Strat, cu delegație la dosar, partea Sofia Niculescu Mizil fiind reprezentată de același apărător, având împuternicire în acest sens, lipsă fiind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Avocatul prezent solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, reiterând motivele cuprinse în notele scrise depuse la dosarul cauzei.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, întrucât în cauză nu au fost aduse elemente noi, de natură să impună reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 466/3/2003, **Curtea de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă**. Excepția a fost ridicată de Cristian Niculescu Mizil într-o cauză civilă având ca obiect o acțiune în revendicare și constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare încheiat în baza Legii nr. 112/1995.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, faptul că prevederile art. 108¹ din Codul de procedură civilă fac posibilă judecarea prealabilă a cauzei prin constatarea relei-credințe, fără administrarea de probe și fără a exista posibilitatea exercitării unor căi de atac. Prin aceasta, se anulează liberul acces la justiție, având loc „o condamnare, fără preaviz, la amendă și daune”. În continuare, arată că are calitatea de proprietar, în baza Legii nr. 112/1995, iar la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare, în temeiul legii menționate, a îndeplinit condițiile prevăzute de aceasta, de a avea un contract de închiriere și de a nu deține în

proprietate un imobil ori de a nu fi înstrăinat un astfel de imobil. Arată că Legea nr. 10/2001 a stabilit, în mod retroactiv, o condiție suplimentară, respectiv existența bunei-credințe la data încheierii actului juridic, a cărei neîndeplinire determină constatarea nulității absolute a actului juridic de înstrăinare a imobilului.

Curtea de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală consideră că excepția de neconstituționalitate având ca obiect prevederile art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă este neîntemeiată. În acest sens, arată că acestea nu limitează liberul acces la justiție, ci dau posibilitatea aplicării unor amenzi judiciare sau despăgubiri, în cazul exercitării cu rea-credință a unor drepturi procesuale, în deplină concordanță cu dispozițiile art. 57 din Constituție. Totodată, în ceea ce privește prevederile art. 1 din Legea nr. 10/2001, face referire la deciziile Curții Constituționale nr. 557/2005, nr. 592/2007, nr. 1.215/2007 și nr. 155/2008. Apreciază că, pentru identitate de rațiune, prevederile art. 7 alin. (1) din lege nu contravin dispozițiilor constituționale privind liberul acces la justiție. În ceea ce privește prevederile art. 45 alin. (2) din lege, face referire la deciziile Curții Constituționale nr. 191/2002, nr. 826/2006 și nr. 1.055/2008.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 și art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă sunt constituționale. În acest sens, arată că prevederile din Codul de procedură civilă nu încalcă dispozițiile constituționale și din actele internaționale invocate, de vreme ce persoana obligată la amendă sau despăgubire poate face cerere de reexaminare, prin care să solicite, motivat, să se revină asupra amenzii ori despăgubirii. În ceea ce privește prevederile din Legea nr. 10/2001, de asemenea criticate, consideră că acestea nu aduc atingere principiului neretroactivității legii, soluția de restituire a unor categorii de imobile fiind rezultatul opțiunii legiuitorului și are la bază exercitarea dreptului acestuia de a decide asupra modului de reparare a injustițiilor și a abuzurilor din legislația trecută, cu privire la dreptul de proprietate. Totodată, apreciază că dispozițiile art. 57 și art. 115 din Constituție nu au incidență în prezenta cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, în urma adoptării Legii nr. 247/2005, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005. Art. 1 alin. (1) și art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 au fost modificate de art. I pct. 1, respectiv art. I pct. 10 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 3 februarie 2009. Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 1: „(1) Imobilele preluate în mod abuziv de stat, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și cele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizițiilor și nerestituite se restituie în natură sau în echivalent, când restituirea în natură nu mai este posibilă, în condițiile prezentei legi.

(2) În cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent de către entitatea investită potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării, cu acordul persoanei îndreptățite, sau despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv.

(3) Măsurile reparatorii prin echivalent constând în compensare cu alte bunuri sau servicii se acordă prin decizia sau, după caz, dispoziția motivată a entității investite potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării. Măsurile reparatorii în echivalent constând în despăgubiri acordate în condițiile legii speciale privind regimul de stabilire și plată a despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv se propun a fi acordate prin decizia sau, după caz, dispoziția motivată a entității investite potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării.

(4) Măsurile reparatorii prin echivalent pot fi combinate.

(5) Primarii sau, după caz, conducătorii entităților investite cu soluționarea notificărilor au obligația să afișeze lunar, în termen de cel mult 10 zile calendaristice calculate de la sfârșitul lunii precedente, la loc vizibil, un tabel care să cuprindă bunurile disponibile și/sau, după caz, serviciile care pot fi acordate în compensare.”;

— Art. 7 alin. (1): „De regulă, imobilele preluate în mod abuziv se restituie în natură.”;

— Art. 45 alin. (2): „Actele juridice de înstrăinare, inclusiv cele făcute în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobile preluate fără titlu valabil, considerate astfel anterior intrării în vigoare a Legii nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare, sunt lovite de nulitate absolută, în afară de cazul în care actul a fost încheiat cu bună-credință.”

Totodată, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și prevederile art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă, cu următorul conținut:

— Art. 108¹: „(1) Dacă legea nu prevede altfel, instanța, potrivit dispozițiilor prezentului articol, va putea sancționa următoarele fapte săvârșite în legătură cu procesul, astfel:

1. cu amendă judiciară de la 500.000 lei la 7.000.000 lei:

a) introducerea, cu rea-credință, a unor cereri vădit netemeinice;

b) formularea, cu rea-credință, a unei cereri de recuzare sau de strămutare;

c) obținerea, cu rea-credință, a citării prin publicitate a oricărei părți;

d) obținerea, cu rea-credință, de către reclamantul căruia i s-a respins cererea, a unor măsuri asigurătorii prin care părătul a fost păgubit;

e) contestarea, cu rea-credință, a scrierii sau semnăturii unui înscris;

2. cu amendă judiciară de la 300.000 lei la 5.000.000 lei:

a) neprezentarea martorului legal citat sau refuzul acestuia de a depune mărturie când este prezent în instanță, în afară de cazul în care acesta este minor;

b) neprezentarea avocatului, a reprezentantului sau a celui care asistă partea, ori nerespectarea de către aceștia a îndatoririlor stabilite de lege sau de către instanță, dacă în acest mod s-a cauzat amânarea judecării procesului;

c) refuzul expertului de a primi lucrarea sau nedepunerea lucrării în termenul fixat, ori refuzul de a da lămuririle cerute;

c¹) nerespectarea de către agenții forței publice a obligației de acordare a concursului la îndeplinirea efectivă a executării silite, potrivit art. 3732 alin. 1;

d) neluarea de către conducătorul unității în cadrul căreia urmează a se efectua o expertiză a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei, precum și împiedicarea de către orice persoană a efectuării expertizei în condițiile legii;

d) neluarea de către conducătorul unității în cadrul căreia urmează a se efectua o expertiză a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei, precum și împiedicarea de către orice persoană a efectuării expertizei în condițiile legii;

e) neprezentarea unui înscris sau a unui bun, de către cel care îl deține, la termenul fixat în acest scop de instanță;

f) refuzul sau omisiunea unei autorități ori a altei persoane de a comunica la cererea instanței, la termenul fixat în acest scop, datele care rezultă din actele și evidențele ei;

g) cauzarea amânării judecării sau executării silite de către cel însărcinat cu îndeplinirea actelor de procedură;

h) împiedicarea în orice mod a exercitării, în legătură cu procesul, a atribuțiilor ce revin judecătorilor, experților desemnați de instanță în condițiile legii, agenților procedurali, precum și altor salariați ai instanței.

(2) Amenda nu se va aplica persoanelor la care se referă pct. 2 al alin. 1, dacă motive temeinice le-au împiedicat să aducă la îndeplinire obligațiile ce le revin.”;

— Art. 108³: „Cel care, cu intenție sau din culpă, a pricinuit amânarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute în art. 108¹ sau art. 108², la cererea părții interesate va putea fi obligat de către instanța de judecată ori, după caz, de către președintele instanței de executare, la plata unei despăgubiri pentru paguba cauzată prin amănare.”

În ceea ce privește art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii și ale art. 21 alin. (1) referitoare la accesul liber la justiție.

În ceea ce privește prevederile art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă, autorul excepției consideră că se aduce atingere dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1) și (2) referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 115 alin. (4) și (6) privind adoptarea de către Guvern a ordonanțelor de urgență și ale art. 20 alin. (2) referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului. Totodată, invocă și încălcarea dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil, și ale art. 66 pct. 5 din Tratatul de la Lisabona, privind dreptul la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate. Astfel, prin mai multe decizii, ca, de exemplu, Decizia nr. 557 din 25 octombrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.056 din 26 noiembrie 2005, Decizia nr. 592 din 19 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581

din 23 august 2007, și Decizia nr. 1.215 din 18 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 25 ianuarie 2008, Curtea a statuat că recunoașterea *sine die* a posibilității persoanei interesate de a declanșa procedura de recuperare a imobilelor preluate abuziv de către stat ar fi fost de natură să genereze un climat de instabilitate juridică în domeniul proprietății imobiliare. Făcând referire la jurisprudența anterioară, Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, exercitarea dreptului de proprietate trebuie să se facă în limitele legii. Legiuitorul este așadar competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea dreptului de proprietate, instituind limitări rezonabile în valorificarea ca drept subiectiv garantat, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile anterioare își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru aceleași considerente, Curtea nu poate reține nici contrarietatea celorlalte prevederi ale art. 1 și ale art. 7 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 cu dispozițiile din Constituție încălcate.

În ceea ce privește prevederile art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, Curtea nu poate constata că acestea sunt contrare dispozițiilor privind neretroactivitatea legii, consacrate constituțional în art. 15 alin. (2), de vreme ce aplicarea principiului ocrotirii bunei-credințe și cel al aparenței în drept nu consacră o soluție legislativă novatoare.

II. Totodată, Curtea reține că asupra prevederilor art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă s-a mai pronunțat, de exemplu, prin deciziile nr. 610 din 27 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 22 iulie 2008, și nr. 59 din 11 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 307 din 7 mai 2003. Curtea a statuat că activitatea procesuală a părților trebuie să se desfășoare cu respectarea normelor prevăzute de lege. Stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești este de competența exclusivă a legiuitorului, soluție ce rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2) și ale art. 129 din Legea fundamentală.

Pentru valorificarea drepturilor și intereselor legitime părțile trebuie să acționeze cu bună-credință, conform art. 57 din Legea fundamentală, iar nu în spirit abuziv, șicanatoriu, vexator pentru magistrați ori pentru instanță.

Totodată, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 73 din 19 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995, că exercitarea abuzivă a unui drept se produce atunci când acel drept se realizează în alt scop decât cel pentru care legea l-a recunoscut.

Curtea nu poate reține critica autorului excepției potrivit căreia sancționarea justițiabililor pentru nerespectarea regulilor de procedură ar împiedica accesul liber la justiție, deoarece, potrivit art. 108⁵ din Codul de procedură civilă, împotriva încheierii de stabilire a sancțiunii, persoana obligată la amendă sau despăgubire poate face cerere de reexaminare prin care are posibilitatea de a solicita, motivat, să se revină asupra măsurii dispuse.

Întrucât în cauza de față nu au fost aduse elemente noi, de natură să impună reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie, atât soluția, cât și considerentele acestor decizii își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Celelalte dispoziții constituționale și din actele internaționale invocate nu au incidență în cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 7 alin. (1), art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și art. 108¹ și art. 108³ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Cristian Niculescu Mizil în Dosarul nr. 466/3/2003 al Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 434714

